

EDITORIAL

Homenatge a Sampedro

La primera persona a rebre la Creu de Carlemany, condecoració que es va instaurar per fer un reconeixement a les persones que han fet una aportació important al país i que a més han destacat per la seva obra, ha estat l'escriptor i economista José Luis Sampedro. Segurament no s'hauria pogut escollir millor persona per estrenar aquesta condecoració, que vol emular la Legió d'Honor que atorga el Govern francès. La persona de Sampedro ha destacat a Andorra al llarg de 20 anys per la seva implicació en la Universitat d'Estiu, que cada any organitza el Govern a finals d'agost. La gent que el coneix i que hi ha tractat sempre l'han definit com un gran intel·lectual, que no té por de dir el que pensa, un dels més grans escriptors en llengua castellana del segle XX, que descriu amb realisme l'expressió dels sentiments humans. Persona humil, amb gran sentit de l'humor, i amb una gran estimació per la vida i l'ésser humà. És el que hem après durant aquests vint anys de vincle amb una persona de les característiques de José Luis Sampedro, el seu llegat a una persona i com a intel·lectual. L'escriptor va reconèixer ahir durant el lliurament de la Creu de Carlemany que és la primera condecoració que es penja de la solapa, com a mostra d'agraïment a un país que ha confiat en ell perquè ens traslladés el seu saber participant en les diferents edicions de la Universitat d'Estiu, de la qual va ser el president d'honor fins que per motius de salut va haver de deixar-ho. Andorra li va fer ahir l'homenatge que es mereix, el que li devia. Sampedro ha declarat més d'una vegada que ara, als 91 anys, "fins a cert punt ja em puc morir satisfet". Poques persones poden fer aquesta afirmació amb tanta rotunditat.

andorra

I RECONeixEMENT A UNA CARRERA

El Govern atorga a José Luis Sampedro la primera distinció Carlemany al mèrit

L'economista i escriptor, de 91 anys, va elogiar el Principat i li va recomanar passar desapercebut

SENGER MORAL
SANT JULIÀ DE LòRIA

El Centre de Congressos de Sant Julià de Lòria va rebre ahir la visita de l'escriptor i economista José Luis Sampedro. Un personatge d'excepció que va acudir al Principat per posar el seu nom a una biblioteca i rebre el reconeixement Carlemany al mèrit, que el Govern d'Andorra dona a persones il·lustres i destacades que han difós la imatge d'Andorra arreu del món.

La imatge d'ahir del cap de Govern, Albert Pintat, entregant aquesta distinció a José Luis Sampedro no té rèplica, i és que, a banda de ser tota una imatge a recordar per la història d'Andorra, no té cap precedent, ja que és la primera distinció de Carlemany que s'atorga.

SAMPEDRO GUARDONA EL GOVERN

Els qui vam poder assistir ahir a la conferència i lliurament de la distinció vam veure un José Luis Sampedro emocionat per aquest acte, que va ser molt emotiu, i el mateix escriptor va guardonar a la seva manera el Govern; primer acceptant aquesta distinció i col·locant-se-la, fet bastant inusual, i després pronunciant un discurs en què va elogiar el país dels Pirineus.

Sampedro va recordar la primera vegada que va venir a Andorra, que va ser el 1986, i va recordar la importància de ser un Estat petit, que passa desapercebut per qualsevol gran país. "Existeixin, però que no se'n assabenti ningú", va indicar Sampedro com a colofó final del seu discurs, i va recomanar als dirigents que, tot i que és inevitable que el món fixi la seva mirada en Andorra, cal "que mirin de protegir-se de la barbàrie que els envolta".

EL SEU NOM, A LA BIBLIOTECA

La primera meitat de la jornada va estar centrada en la inaugu-

Pintat i Sampedro en el moment de col·locar la primera distinció Carlemany en la història d'Andorra.

Sampedro: "Hi ha una irracionalitat tan gran que fa que ens endinsem en una etapa de barbàrie similar a la viscuda en la caiguda de l'imperi Romà"

José Luis Sampedro va oferir també una conferència a la sala multimèdia de la UDA, en què, sota el títol de *20 anys després*, va fer una valoració de la situació actual del món i la societat contemporània fent un ràpid repàs dels esdeveniments que han canviat el món, que ens han endinsat en un sistema capitalista i que han portat a una "societat bulímica". L'economista o execonomista, com ell es va voler considerar, va parlar sobre l'evolució de l'economia i va lamentar profundament que s'hagin perdut les relacions humanes i s'hagi donat prioritat a la producció per damunt d'altres consideracions. "Estic a favor de la innovació", va comentar

Sampedro, que es va mostrar, però, totalment en contra del significat que ha adquirit aquest concepte en els darrers temps; "estic a favor de la innovació", va repetir, "però no quan això significa una inducció total a l'hiperconsumisme", i va argumentar que el primer món no tan sols compra sense necessitat, sinó que es creen nous productes i després l'empresari els troba la utilitat, a la inversa del que passava segles enrere.

Segons Sampedro, ens trobem en una etapa de barbàrie, amb una població que en un segle s'ha triplicat, i que el 2020 arribarà a 7.500 milions de persones, que pretenen viure al mateix ritme. "La terra ja no repara

els danys que provoca la humanitat", va comentar Sampedro, que va indicar que ho va deixar de fer cap al 1980. "Ens trobem en una època de barbàrie contra el raonament humà". Com a exemple d'aquest fet Sampedro va comentar que als països del primer món "la seguretat es garanteix retallant la llibertat". En l'àmbit financer, Sampedro va comentar que vivim una situació similar a la del crac del 1929, quan es va passar d'una bona etapa econòmica a la crisi, per donar crèdits bancaris a la mínima de canvi. A més, en l'actualitat s'afegeix el "libertinatge financer" dels bancs, que "inverteixen els diners aliens en allò que els dona la gana".

ració de la biblioteca de l'UdA (Universitat d'Andorra) amb el nom de Sampedro, que suposa tot un reconeixement a la trajectòria de l'escriptor. Sampedro, que es va sentir molt elogiat i emocionat per aquest acte, va bromejar amb la idea que els joves, d'aquí a 20 anys, no coneixeran qui és José Luis Sampedro i diran que "no tenia cognom andorrà". No obstant, amb la

eloqüència que el caracteritza, Sampedro va comentar que, en la vida, tan bonica és la creació de la vida com la destrucció d'aquesta, i que ell era conscient d'aquest fet i que en el curs de la vida és lògic, normal i correcte que les generacions futures oblidin qui ha estat Sampedro.

ELOGI A LA SEVA TRAJECTÒRIA

El cap de Govern, Albert Pintat,

va pronunciar un discurs inicial en què va elogiar la trajectòria d'aquest escriptor de 91 anys i va comentar posteriorment que aquesta distinció no és més que "la materialització d'uns sentiments" envers Sampedro i que suposa un "reconeixement cap a la seva persona".

El ministre de Cultura, Juli Minoves, va indicar per la seva banda que aquesta distinció for-

ma part dels diversos premis Carlemany que es lliuraran a partir d'aquest any. De fet, fins ara el Govern atorgava el premi Carlemany de literatura en llengua catalana i a partir d'ara s'entregaran quatre premis Carlemany, en l'àmbit de l'art, les ciències i l'acció humanitària, a més del reconeixement al mèrit, com el que se li ha atorgat a José Luis Sampedro. ■

Sampedro: "Estem en una situació similar a la viscuda en el crac del 1929 als EUA"

"Estic en contra de la innovació que indueix totalment a l'hiperconsumisme"

"Des del 1980 la terra no repara els danys que la humanitat li genera constantment"

CONDECORACIÓ

Sampedro fa una crida a l'esperança en rebre el reconeixement Carlemany al mèrit

Gisela P. Mauri
Sant Julià de Lòria

“Cap vegada, amb 91 anys, m’havien penjat cap condecoració al pit, i si aquesta és la primera insígnia [al mèrit] que penja Andorra també és la primera que rebo jo i l’accepto amb sincera humilitat.” Aquestes van ser les paraules de l’escriptor i economista espanyol José Luis Sampedro en rebre el primer reconeixement Carlemany al mèrit que lliura el Govern de la mà del cap de l’executiu, Albert Pintat, que va assenyalar que “és un gran privilegi per a Andorra atorgar la creu al mèrit a un home com José Luis Sampedro”.

L’acte d’entrega de la condecoració al mèrit, que va tenir lloc ahir al Centre Cultural i de Congressos de Sant Julià de Lòria, va estar precedit d’una cerimò-

nia de descoberta d’una placa amb el nom de l’escriptor a la biblioteca de la Universitat d’Andorra i per la conferència *20 anys després*. En la xerrada, Sampedro va fer una crida a les relacions humanes i a l’esperança en una època en què el capital “és qui té l’última paraula”.

L’escriptor va lamentar que en el món contemporani, en què la ciència i la tècnica constantment estan avançant i no hi ha fronteres ni per a la comunicació ni per al coneixement, encara es construeixen murs als països rics, com els Estats Units, per privar l’entrada de ciutadans “necessitats”. Per finalitzar la xerrada, Sampedro va fer una crida a la justícia, la sanitat i l’educació “universal” en un món en què la globalització “no coneix fronteres” i no fa excepcions entre els ciutadans.

Albert Pintat aplaudeix Sampedro després de lliurar-li la condecoració al mèrit.

FERNANDO GALINDO

Les frases

“Aquesta és la primera vegada que m’han penjat una condecoració al pit i l’accepto amb sincera humilitat”

José Luis Sampedro, escriptor i economista espanyol

“Ja que la globalització sembla imparable i afecta tothom, la sanitat, l’educació i la justícia també haurien de ser globals”

“És un gran privilegi per al país atorgar la creu al mèrit a un home com Sampedro, que canta a l’esperança de la humanitat”

Albert Pintat
Cap de Govern

Sampedro és reconegut amb la primera Creu de Carlemany al mèrit atorgada pel Govern

→ L'escriptor espanyol destapa la placa que dóna el seu nom a la biblioteca de la Universitat

E.O.G.

José Luis Sampedro va rebre, de mans d'Albert Pintat, la primera Creu de Carlemany al mèrit atorgada per l'Executiu.

L'escriptor José Luis Sampedro va ser condecorat amb la Creu de Carlemany, un reconeixement al mèrit i a la tasca duta a terme, que el Govern va concedir ahir per primera vegada. «La medalla de plata és una manera de dir-li gràcies i reconèixer els seus mèrits», va declarar Albert Pintat, cap del Govern, que assegurava que «és un gran amic d'Andorra» i es preguntava «qui millor que ell per ser el primer condecorat?». Sampedro ha estat president de la Universitat d'Estiu d'Andorra durant més de 20 anys i ha portat el nom del Principat arreu, va recordar Juli Minoves, ministre de Cultura i Universitat. Minoves va explicar

E.O.G.

↓ L'escriptor observa la placa que posa nom a la biblioteca.

Humilitat

Sampedro es va mostrar afalagat pels reconeixements, recordant que per primera vegada és condecorat amb una medalla

que aquest reconeixement l'aprova el Govern a proposta del cap de l'Executiu o del ministre de Cultura. Sampedro va rebre aquest reconeixement du-

rant una visita a la Universitat d'Andorra (UdA), on va descobrir una placa que posa el seu nom a la biblioteca del centre d'educació superior. L'escriptor i economista espanyol es va mostrar molt afalagat per aquests dos reconeixements. Segons va explicar,

és la primera biblioteca universitària que porta el seu nom. «M'agrada molt que Andorra tingui aquest record de mi», va manifestar Sampedro, tot i que va bromejar que d'aquí a uns anys hi haurà alumnes que es preguntaran qui era ell i «potser algun erudit» respondrà que es tractava d'un escriptor. Pel que fa a la Creu de Carlemany, l'escriptor va declarar que «accepto la condecoració amb humilitat i esperit de servei» i va explicar que «mai a la vida m'he penjat una medalla al pit», ja que va rebutjar un cop una condecoració similar perquè li donava una persona «de la qual no en volia acceptar res».

L'escriptor també va pronunciar una conferència titulada «20 anys després» en la qual va fer un repàs de la situació del món durant el segle XX. Sampedro va demanar consciència sobre els «tremends canvis» que ha patit en àmbit polític, econòmic, tecnològic, etcètera, i que no es globalitzés només l'economia, sinó que també s'hauria de globalitzar l'educació i la justícia.